

Bijlage VSBO PKL

2026

tijdvak 1
woensdag 06 mei
07.30 - 10.00 uur

Nederlands

Tekstboekje

Tekst 1 Curaçaose modeontwerper Botter

Expositie in de Bijlmer

Van onze correspondent

- 1 Den Haag – Het Open Space Contemporary Art Museum in de Amsterdamse Bijlmer staat de komende maanden in het teken van de gekleurde man in de mode-industrie. De expositie onder de naam 'Shifting the narrative' biedt een catwalk-achtige omgeving met creaties van modeontwerpers van kleur. De Curaçaose Rushemy Botter is een van hen.
- 2 Bij Botter staat het milieu centraal. De vervuiling van de oceaan is een van zijn thema's. Tijdens een modeshow laat de ontwerper modellen over de catwalk lopen met duikbrillen en plastic zakken met water. De kleuren van zijn creaties refereren aan zowel een vervuilde als een schone zee.
- 3 Volgens Noukley Forster die het thema van de expo bedacht, laat de tentoonstelling zowel de kwetsbaarheid als de kracht van de modeontwerper zien. "Ik hoop dat ik laat zien dat hij zich comfortabel voelt en zich middels zijn kleding kan uiten." Er is in de mode ruimte voor het creëren van nieuwe verhalen, bovendien kan de ontwerper middels mode zijn verhaal herdefiniëren, aldus de samensteller van de expositie.
- 4 De expositie is gratis te bezoeken en duurt tot 8 juni.

Naar een artikel in het Antilliaans Dagblad

Tekst 2 Oude Maya-stad ontdekt in Mexicaanse jungle

1 Diep in de Mexicaanse jungle hebben archeologen overblijfselen ontdekt van een oude Maya-stad. Dat heeft het Nationaal Instituut voor Antropologie en Geschiedenis (INAH) gemeld. Zo'n duizend jaar geleden moet dit volgens de wetenschappers een zeer belangrijk centrum geweest zijn voor de Maya's.

2 De Maya-stad ligt in de jungle van het schiereiland Yucatán, in een ecologisch reservaat in de stad Campeche. De archeologen vonden overblijfselen van "grote piramide-achtige structuren tot 15 meter hoog", stenen zuilen en drie pleinen met "imposante" gebouwen, meldde het instituut. "De stad ligt hoger en is omringd door lager gelegen uitgestrekt drasland", voegde de hoofdarcheoloog van INAH, Ivan Sprajc, toe.

3 Maya's waren een van de meest ontwikkelde culturen van voor de kolonisatie door Europeanen in Amerika. De antieke Maya-beschaving beleefde haar hoogtepunt tussen 250 en 900 na Christus. Voordat de Spanjaarden de regio veroverden, heersten de Maya's over grote delen van wat nu Mexico, Honduras en Guatemala is. Ze deden aan landbouw, hadden een volledig ontwikkeld schrift, bedreven rituele ceremonies en waren ontwikkeld in kunst, architectuur, astronomie en wiskunde.

Stad Ocomtún

4 Het instituut heeft de pas ontdekte stad Ocomtún genoemd, wat in Maya-taal 'stenen zuil' betekent. Volgens het aardewerk dat er werd opgegraven, zou deze stad een belangrijk regionaal centrum geweest zijn voor de Maya's tussen 250 en 1000 na Christus.

5 Het reservaat Campeche, waar de stad werd gevonden, is zo dichtbegroeid dat de plek nog maar beperkt werd onderzocht. De stad werd ontdekt met behulp van laserscanning vanuit de lucht. Het was de Universiteit van Houston die de Mexicaanse onderzoekers met deze techniek hielp. Het onderzoek vond plaats tussen maart en juni.

Naar de website: <https://www.vrt.be/vrtnws/nl/2023/06/21/oude-maya-stad-ontdekt-in-mexicaanse-jungle/>

Tekst 3 Vissoep, recept

Ingrediënten

3 eetlepels extra virgin olijfolie
1 grote ui, klein gesneden
3 tenen knoflook, gehakt
Blaadjes van 6 takjes verse peterselie
4 tomaten, vellen en zaadjes verwijderd, in stukjes gesneden
6 cups visbouillon
2 grote aardappelen, geschild en in grote stukken gesneden
2 pond vismoten (red snapper, dradu of andere vis), schoongemaakt en goed afgespoeld
1 limoensap
Zout naar smaak
Limoen en promèntè als garnering
Grote broodjes

Bereiding

Verwarm de olijfolie in een soeppan met dikke bodem.
Smoor de klein gesneden ui transparant en gaar.
Voeg de knoflook, peterselie, tomaten toe en laat het 5-10 minuten smoren.
Voeg bouillon, aardappelen en vis toe.
Breng aan de kook en laat het direct daarna op een laag vuur borrelen tot de aardappelen net gaar zijn.
Neem vismoten uit de soep; fileer en snij in stukken.
Voeg weer bij de soep.
Maak soep af met zout en limoensap.
Serveer met warme broodjes, limoenpartjes en in stukken gesneden promèntè.

Eet smakelijk!

Naar een artikel uit de Ñapa van het dagblad Amigoe

Tekst 4 Sollicitatiebrief van Paul Berger

Paul Berger
Pater Borseliuslaan 14
3123 AB Schiedam

Schiedam, 20 januari 2023

DPS Pakketservice
T.a.v. de heer Frits Hoefnagel
Gustav Mahlerstraat 101
3119 HG Schiedam

Betreft: vacature koerier

Geachte heer Hoefnagel,

Naar aanleiding van uw vacature die ik zojuist heb gelezen op vacant.nl wil ik graag solliciteren naar de functie van koerier in uw organisatie.

Ik ben ontzettend gemotiveerd om direct aan de slag te gaan. Ik ben een harde werker, presteer uitstekend onder druk en ik ben erg accuraat in mijn werk. Het bezorgen van pakketjes die op tijd geleverd moeten worden, lijkt mij een geweldige uitdaging. Dat er op elk gewerkt uur gepresteerd moet worden, zorgt er continu voor dat elke gewerkte minuut als koerier een race tegen de klok is. Dit maakt het werk voor mij erg aangenaam en past erg goed bij mijn persoonlijkheid.

Een kantoorbaan van negen tot vijf is niet voor iedereen weggelegd. Zo ook niet voor mij. Ik heb geen negen-tot-vijfmentaliteit en houd er ook niet van de hele dag achter een pc te zitten. Het werken als koerier daarentegen spreekt mij wel aan. Ik houd er ontzettend van om in een auto te rijden en als ik dat de hele dag mag gaan doen, waarmee ik ook pakketten bezorg dan kunt u mij niet blijer maken.

Het feit dat je tientallen keren op een dag verschillende adressen bezoekt, pakketjes draagt en trappen op- en afloopt, zorgt ervoor dat de nodige calorieën worden verbruikt. Dit zal naast mijn bezoeken aan de sportschool een prettige toevoeging zijn van deze baan.

Ik ben natuurlijk niet alleen dol enthousiast en gemotiveerd om te werken als koerier, ook ben ik ervan overtuigd dat ik over de juiste eigenschappen bezit om een goede koerier te zijn. Ik ben erg stressbestendig, ik ben

klant- en servicegericht en ik heb een goede fysieke conditie. Al met al ben ik een uitstekende kandidaat die voor u tijdig en professioneel pakketten bezorgt en die ook geniet van het werk dat hij verricht.

In een persoonlijk gesprek heeft u de kans mij beter te leren kennen en mijn oprechte motivatie te ondervinden.

Ik zie uw positieve reactie graag tegemoet.

Met vriendelijke groet,

Paul Berger

Naar de website: <https://www.sollicitatiebijbel.nl/>

Tekst 5 Spider-Man acteur neemt een jaar pauze

- 1 Spider-Man acteur Tom Holland neemt een jaar pauze. Dat heeft de 27-jarige Hollywoodster gezegd in een interview met *Extra TV*. Volgens Holland hebben de opnames van de Apple TV+-serie *The Crowded Room* hem uitgeput.

- 2 “Ik heb geleerd hoe het is om ook producer van een serie te zijn”, stelde de acteur in het interview. “Ik ben niet vies van hard werken, ik heb altijd geleefd volgens het idee dat hard werken goed is. Maar deze show heeft mij gebroken.” In het verleden had hij nog genoeg aan een weekje rust. “Maar nu moet ik een jaar pauze nemen. ...19...”
- 3 De Hollywoodster gaat het jaar gebruiken om te reizen en ...20... “Ik speel graag golf, en ik houd ervan om naar het tuincentrum te gaan en planten te kopen die ik vervolgens probeer in leven te houden”, vertelt hij lachend.
- 4 Eerder deze week vertelde Holland dat de vierde film rond het personage Spider-Man met hem in de hoofdrol voorlopig even is uitgesteld. Dit komt door de schrijversstaking in Hollywood. De acteur speelde de rol van de beroemde superheld inmiddels in zes films. Drie films draaiden helemaal om zijn personage, in de andere Marvel-films ...21.... Spider-Man geldt als een van de populairste helden uit het Marvel-universum.

Naar een artikel uit Amigoe

Tekst 6 Witte of zwarte kleding op hete dagen?

- 1 Witte kleding is bij warm weer niet koeler dan zwarte kleding. Dat blijkt uit onderzoek dat hoogleraar fysiologie Maria Hopman van het Radboudumc dit jaar deed tijdens de Vierdaagse¹ in Nijmegen. Daarmee blijkt een algemene aanname niet waar.
- 2 Om tot deze interessante conclusie te komen deelden Hopman en haar collega's een groep van veertig mannelijke en vrouwelijke wandelaars op in tweeën. Om hun lichaamstemperatuur te meten, slikten zij allemaal elke dag van de Vierdaagse een temperatuurpil, waarin een zendertje zat dat elke minuut informatie over de kerntemperatuur in het lichaam doorstuurde. Daarnaast kregen de deelnemers sensoren op de rug en armen geplakt, die elke 15 seconden de huidtemperatuur konden meten.
- 3 De ene helft kreeg een wit T-shirt aan, de andere helft een zwart T-shirt. De volgende dag werd dat omgedraaid. In totaal werden zo tachtig metingen gedaan. En er bleek geen verschil tussen de groepen.
- 4 Hopman kwam op het idee om dit onderzoek te doen door de hitte tijdens de Nijmeegse Vierdaagse van vorig jaar. Het evenement werd toen een dag eerder afgelast vanwege de extreme temperaturen. "We kregen heel vaak de vraag wat wandelaars het beste kunnen aantrekken", aldus Hopman. Reden genoeg voor haar om in de literatuur te duiken. Al snel kwam naar voren dat bijvoorbeeld woestijnbewoners al honderden jaren in donkere kleding lopen. "Dit leidde tot dit specifieke onderzoek naar het verschil tussen zwarte en witte T-shirts."
- 5 Na alle metingen bleek de conclusie simpel: het maakt niet uit voor je lichaamstemperatuur of je een wit of zwart T-shirt draagt. "Mede omdat het steeds vaker heet weer is, vinden wij het belangrijk dat nu wetenschappelijk is vastgesteld dat de kleur van kleding op zo'n moment

¹ De Vierdaagse = het grootste jaarlijkse, meerdaagse wandelevenement van de wereld

niet uitmaakt. Zo kunnen we mensen nog beter advies geven”, legt Hopman uit.

- 6 Het was dit jaar een stuk minder warm tijdens de Vierdaagse; hierdoor werd de test gedaan bij temperaturen tot 24 graden. Of er ook bij hogere temperaturen geen verschil optreedt, valt op basis van dit onderzoek dus niet te zeggen, volgens Hopman. “Daarom zijn we van plan om het onderzoek de komende jaren te herhalen. We hopen hierbij data te verzamelen bij temperaturen boven de dertig graden.”

Naar een artikel op <https://nos.nl>